

Vaarwel Snottebel

Voor

Joyce
Esther
Jan-Jaap
Jesse
Vera
Ruben
Rick
Christina
Anastasiia
Sharon
Jonathan
Reindert
Tamara
Elise
Wouter
Noëlle
Raphaël
Reyno
Stéphanie
Jessa
Hans

En voor
jou!

VAARWEL SNOTTEBEL

Geschreven door Teun Vetter

Geïllustreerd door Jacqueline Verhaar

Buijten & Schipperheijn *Motief* – Amsterdam

Doodgaan is niet leuk
Een beetje eng misschien
Het is reizen naar een land
Dat wij niet kunnen zien

Doodgaan is niet leuk
't Is reizen door de nacht
Maar eenmaal kom je aan
Waar Jezus op je wacht

Maar eenmaal kom je aan
Waar Jezus met je licht

Rikkert Zuiderveld

De tijd stond stil

‘Dat wordt niks meer!’

De zwarte schim voor de troon slaat zijn kap achterover, doet een stap naar voren, staat uitdagend voor de anderen.

‘Jij hier?’

‘Ja, ik!’

Elke dag praten jullie over haar, stóp daar nou mee!

Ze denkt alleen aan zichzelf en hoe zielig en alleen ze is.

Wat een zielige slappeling!

Ze doet de deur steeds verder dicht.

Je kan niets met haar.

Ze hoort bij mij!’

‘Wat vind jij, Helper?’

‘Het is uw dochter, mijn zus.

We hebben een plan en een plan veranderen we nooit. Dat geldt nog steeds.

Wij laten niemand in de steek.

Nooit!’

De schim slaat de kap over zijn hoofd, draait zich om en loopt woest tussen de anderen door naar de brede deur.

‘We zullen zien, we zullen zien,’ bijt hij.

Klodders!

Vieze, groene klodders.

Hier, op de stoep. Tegen de huizen.

Het glinstert en trilt bij elke windvlaag die ertegenaan blaast. Hier en daar druipt het naar beneden. De rest van de stoep is glibberig. Kijk uit dat je niet uitglijdt!

De stoep aan de overkant is schoon. De zon schijnt er waterig tegen de huizen, een vuilcontainer wordt neergezet. Hier en daar gaat een deur open. Een vrouw stapt naar buiten om haar hond uit te laten. Mats loopt er. Hij is weer eens veel te laat en stapt flink door om op tijd op school te zijn.

Wacht! Ook op deze stoep komt leven.

Een deur gaat open, een man met laarzen aan de voeten staat in de deuropening. Voorzichtig tilt hij zijn fiets over de smurrie die voor zijn deur is gewaaid en zet hem daar neer. Hij sluit de deur achter zich, duwt de fiets naar de straat, springt erop en rijdt weg. Dan is het weer stil, hier, aan deze kant van de weg.

Hé, daar komt een vrouw deze kant op. Over deze groene stoep. Ze loopt langs het huis waar Mats zojuist uit kwam. Gisteren haalde hij de kat nog uit de boom, de ladder staat er nog. Ze loopt langs het huis van de burens waar de tuin vol bloemen staat, maar ze ziet die niet.

Ze kijkt niet op of om. Is ze verdrietig? Haar jas is lang en groen. Er druipt iets van de onderkant naar beneden op de stoep. Je hebt echt geen zin om met haar te praten.

Voor een huis blijft ze staan. Het zal ooit een gezellig huis geweest zijn, dat zie je aan de bloemetjesgordijnen, maar je kunt er niet naar binnen kijken. Er staat geen hekje zoals bij de burens en geen bloem staat in de tuin. Het ziet er kaal en somber uit. Ze friemelt in haar jaszak. Zoekt de sleutel. Gelukkig, ze heeft hem!

Ze draait de deur open. Even zie je hoe ze eruitziet. Als je niet let op de klodders in haar nek is het best een aardig gezicht. Een omagezicht. Alleen erg vies. En verdrietig. Een groene druppel zakt vanaf haar neus in de kraag.

De deur draait dicht en schuift tegelijk een klodder groene drab naar buiten.

Dan is het weer stil in de straat.

Ongewenst bezoek

In het dorpswinkeltje is het gezellig druk. Mensen praten met elkaar totdat ze aan de beurt zijn. De politieagent met zijn pet op, de opa met het hondje, de dokter met zijn koffertje en de moeder van Mats. Ze zijn er meestal allemaal rond deze tijd. En dan kletsen ze weer lekker bij.

Nee, haar kennen ze niet. Die deftige mevrouw die aan de het eind van de rij geduldig op haar beurt wacht. Zij heeft mooie kleren aan en roze hoge hakken. Ze ruikt lekker. Naast haar staat een reiskoffer op de grond. Zij is nieuw hier. Ze hebben haar wel gezien, de moeder van Mats heeft haar even gegroet, maar verder doet iedereen alsof die vrouw er niet is.

De bel van de winkeldeur rinkelt. De dokter bij de deur doet een stap opzij om ruimte te maken. Het oude vrouwtje met de groene jas stapt naar binnen.

Dan is het stil. Geen gebabbel, geen geroezemoes. Iedereen kijkt strak voor zich uit. Alleen de deftige mevrouw kijkt nieuwgierig naar wie daar binnenschuifelt.

Het vrouwtje loopt stilletjes langs de zijkant van de winkel. Langs een smalle strook drab. Langs de rij, naar de toonbank. Ze kijkt geen moment opzij.

De winkelier helpt daar al zijn klanten. Ieder op zijn beurt. Hij ziet haar en zegt dan ook niets meer.

Hij legt de kaas, waar hij een pondje van afsneed, op de plank terug. Bij de andere kazen, blikken, boter en potjes. Dan loopt hij naar de hoek van de toonbank waar zij nu staat.

Zonder iets te zeggen pakt hij een half brood, doet dat in een zak en legt dat met een pak melk op de toonbank voor het vrouwtje.

Hij zucht.

‘Nog iets?’

‘Heeft u alstublieft ook een pakje boter en een potje aardbeienjam voor me?’

Het komt er nauwelijks hoorbaar uit.

Zwijgend zet de winkelier het voor haar neer.

‘Vier vijfenzeventig.’

Ze haalt het geld uit haar portemonnee, legt het op de toonbank, stopt de melk, de boter, het brood en de jam in haar tas.

Dan draait ze zich om en loopt langs de rij mensen de winkel uit. Door de smalle rand drel die daar ligt. De bel rinkelt als ze de winkeldeur achter zich dichttrekt.

Geen moment heeft ze opgekeken. De deftige mevrouw zag ze niet.

Een dikke druppel hangt aan de rand van de toonbank. Hij maakt zich langzaam los van de drillende klodder die er al lag voor zij de winkel binnenkwam. De winkelier heeft het al lang geleden opgegeven haar troep op te ruimen. Zolang ze maar aan deze kant blijft. Langzaam druipt hij van de toonbank naar beneden. Blijft een ogenblik trillend hangen en ploft dan op de grond, onder de toonbank. Daar bibbert hij nog na op een dikke klodder die er al lag.

‘Wat een mens!’ zegt de winkelier in zichzelf, maar wel zo hard dat iedereen het horen kan.

Even is het stil. Dan praat iedereen tegelijk. Door elkaar, over heel gewone dingen. Ze willen zo snel mogelijk vergeten dat dat vrouwtje er was. Het wordt weer net zo gezellig als het was voordat zij binnenkwam.

‘Wie was dat?’

Weer is het stil. Ze kijken voor zich uit, schamen zich voor de deftige mevrouw die de vraag stelde. Vinden haar ook een beetje vervelend.

‘Dat was Snottebel.’

‘Maar zo heet ze eigenlijk niet.’

‘Snottebel is te vies om naar te kijken.’

‘Ik word al misselijk als ik aan haar denk.’

‘Niemand praat met haar, ze stinkt ook zo!’

‘Haar eigen schuld, ze snuit nooit haar neus. Heb jij weleens gezien dat ze een zakdoek bij zich had? Nou, dan moet ze het ook zelf weten, toch?’

‘Het interesseert me niets wat ze doet, als ze maar op haar eigen stoep blijft!’

‘Dat doet ze ook,’ zegt de agent. ‘Ik heb haar nog nooit ergens anders zien lopen.’

‘Dat is zo,’ zegt de winkelier. ‘Ze loopt al jaren alleen van haar huis naar mijn winkel en weer terug. Over haar eigen kant van de straat.’

‘Door haar eigen drab,’ vult een ander aan.

Niemand zegt nog iets. Het is akelig stil in de winkel.

‘Hoe komt dat zo?’ vraagt de deftige mevrouw.

Je kunt aan haar uitspraak horen dat ze uit een ander land komt. Ze krijgen genoeg van dat gevraag en willen er niet over praten. Ze moet niet lastig worden!

‘Mevrouw, het is al jaren zo. Wij kunnen er ook niets aan doen. Het is nu eenmaal zo! Ze was vroeger anders, maar daar hebben we nu niets aan!’

Dan praat iedereen weer verder met degene die naast hem staat. Ze doen alsof die vrouw er niet is.

De moeder van Mats aarzelt, wil eigenlijk nog iets aardigs tegen haar zeggen, maar doet dat toch niet. *Waar kent ze die vrouw van? Ze moet haar eerder gezien hebben.*

De winkelier snijdt het pondje kaas af, legt het op een vel papier. Hij vouwt dat dicht en legt het op de toonbank. Alles is weer zoals het was voor Snottebel kwam. Bijna.

De mevrouw staart voor zich uit. Alsof ze vergeten is dat ze hier staat.

In gedachten verzonken.

‘Dank u.’

Ze draait zich om. Gaat de winkel uit.

Ze kijkt langs het spoor van groene drab op de stoep.

Gaat toch de andere kant op.

In de winkel zijn ze opgelucht dat ze weg is. Nu wordt het toch weer gezellig.

Zoals het altijd is.

Nee?!

Snottebel vist de sleutel uit haar jaszak, duwt de deur open en stapt over de glibberige richel de gang in. Haar jas houdt ze aan. Ze heeft het koud en voelt zich niet lekker. Met haar mouw veegt ze langs haar neus en schudt een klodder af.

Waarom ze nu wel naar die bult op de grond kijkt weet ze niet, maar ze staart naar de stapel post die bij de deur onder de drel ligt. Er komt al tijden geen reclame meer. Niemand heeft zin om over de smurrie bij de deur heen iets bij haar in de bus te doen. Brieven? Die kreeg ze jaren geleden nog wel. Nu kijkt ze niet eens meer of er iets gekomen is.

Maar daar... Daar boven op de stapel en nog goed zichtbaar, ligt een envelop, daaronder ligt nog meer.

Ze pakt de bovenste envelop op. Later de rest maar eens uitzoeken. Terwijl ze in het donker door de gang naar de kamer loopt, ziet ze dat er een postzegel uit het buitenland op geplakt is.

Paniek!

Maar één iemand kan haar een brief sturen. En dat wil ze niet!

Of toch wel?

Nee, dat doet pijn!

Aan mevrouw R. van Doetinchem, staat erop. Er zijn niet veel mensen die weten dat ze Renée van Doetinchem heet! Die brief is echt voor haar bedoeld!

Met de rug van haar hand veegt ze de envelop schoon, laat zich in een stoel zakken, kijkt naar de achterkant. *Van Doetinchem*, staat ook daar. Dat kan maar één afzender zijn!

Ze is duizelig. Haar handen trillen.

Anouk. Haar lieve Anouk.

Ze ziet haar dochter nog staan op het perron, met de koffer in de hand.

‘Natuurlijk, schat. Ik red me wel. Ik hoop dat je heel gelukkig wordt met je vriend. Misschien zoek ik je wel een keer op in Amerika, toch?’

‘Maar mama, zorg je dan wel voor jezelf? De dokter zegt dat als je niet op tijd je neus snuit, het snel erger wordt. En soms verwaarloos je jezelf als je verdrietig bent. Ik maak me wel bezorgd over je.’

‘Dat hoeft niet, meisje. Ik red me wel. Kijk, daar komt de trein. Kom, ik help je wel met die koffer.’

En zo was Anouk weggegaan. Net als haar eigen vader trouwens. Lang daarvoor.

Ze had zichzelf helemaal niet ‘gered’. Dagen lag ze op bed en had nergens zin in. Niet alleen om Anouk, hoor. Ze gunde het haar echt. Nee, ze was gewend op zichzelf te zijn. Het was een oud, eenzaam gevoel dat ze voelde. Haar neus snoot ze niet. Ook dat had helemaal geen zin meer. Kijken of er al een brief van Anouk was? Ze zag er als een berg tegenop. Als die zou weten hoe ze er nu bij loopt...

Het dorp? Daar vinden ze haar alleen maar vreemd, zielig. In het begin kwam er weleens iemand langs, maar ze had gezegd dat ze niemand wilde zien.

Ze stinkt, durft niet meer in de spiegel te kijken, kijkt niet of er post is en zou het liefst weggaan. Het hoeft allemaal niet meer voor haar. Kom je ergens anders als je doodgaat?

Is er een plek waar anderen je begrijpen, waar je zeker weet dat ze je niet alleen laten?

Misschien wil ze daar ook wel niet zijn. Ze is veel te vies om naar zo’n mooie plek te gaan. Daar past ze toch helemaal niet tussen? Ze is kattig en boos tegen iedereen. En alles goedmaken? Echt niet!

Toen alles anders werd

Het begon op die dag toen Renée uit school kwam. Al weer zo lang geleden, lang voordat Anouk geboren werd. Een heel gewone dag. Nou nee, eigenlijk begon het veel eerder, maar op die dag...

Ze ziet het nog vaak voor zich. Ze was nog een meisje.

Ze liep met een stel vriendinnen van school naar huis, zoals eigenlijk altijd. Zij een beetje stoer, altijd wel een verhaal te vertellen. Juf Anne had hen na schooltijd apart gehouden omdat ze Lena gepest zouden hebben. Wat een onzin! Het was toch een stom kind!? Dat vonden de anderen ook. Lena had geklikt bij de juf, dat wisten ze nu.

De andere meiden liepen door naar hun eigen huis, zij kon zo haar huis in door aan het touwtje te trekken dat uit de brievenbus hing. Het was al een tijd een beetje spannend om naar huis te gaan. Soms was het daar nog wel gezellig als haar moeder niet te moe was, maar meestal liep ze direct door naar haar slaapkamer. Het was niet meer zoals vroeger. Een paar weken geleden kon ze niet slapen. Ze hoorde haar vader boos vragen waarom hij weg moest en niet haar moeder.

Mama keek soms zo stil voor zich uit. Op een keer, toen ze driftig naar haar kamer gelopen was, zei ze: 'Je bent net je vader!' en dat klonk niet fijn!

Het zou wel weer overgaan. Als ze er niet aan dacht, was het er ook niet, toch?

Het was anders. Stiller. Papa kwam vaak 's avonds laat thuis als ze al boven was. Ze mocht veel meer. Mama was moe, merkte vaak niet wat ze deed. Had ook niet de energie om op haar te letten. Ze

mocht meer, maar ze voelde zich wel stiekem schuldig als ze dingen deed die ze vroeger niet mocht. Schuldig, maar vooral: alleen. Een beetje onzichtbaar, onbelangrijk. Minoes begreep haar. Dacht ze. Kan een poes je begrijpen? Ik denk het wel, als ze je kopjes geeft...

Op school was ze moe, hield haar aandacht er niet bij, verveelde zich. Als ze met haar vriendinnen over straat liep, deed ze stoer, had een grote mond, soms was ze veel te kattig. Ze hoopte dat ze meer opviel als ze zo deed, dat iemand haar dan een beetje belangrijk vond. Maar het voelde niet leuk. Het hielp niet echt.

Ze had niet veel zin om te eten, ging veel te laat slapen, was lusteloos: nee, het ging niet echt goed.

Maar als je er niet aan denkt, is het er toch niet?

Zo kwam ze die dag vanuit school thuis.

Renée gooide de voordeur achter zich dicht, smeed haar schooltas op de grond en hing haar jas op. Eerst wat te drinken pakken en dan naar boven.

Aan de keukentafel zat haar moeder. 'Hoi Renée.'

'Hoi mam.'

Haar moeder had gehuild. Dat zag je direct aan haar ogen.

'Ga maar even zitten, dan pak ik wat sap voor je.'

'Oké.'

Renée staaarde naar haar moeder die de deur van de koelkast opendeed en wat sap pakte. Haar moeder was veranderd. Ze zag er moe, uitgeput uit, had de energie niet meer om echt te luisteren naar wat ze op school meemaakte. Ze vertelde het dus ook maar niet meer.

Haar moeder zette de beker met sinaasappelsap voor Renée neer en schoof bij haar aan tafel.

'Het gaat al een tijdje niet lekker tussen papa en mij, maar dat heb je wel gemerkt, toch?'

Renée knikte. Ze wilde dit allemaal niet horen, ze wilde naar boven. 'Papa heeft een ander huis gevonden, Renée. Hij gaat op zichzelf wonen. Vandaag heeft hij hier zijn spullen opgehaald.'

Renée hoorde het, maar ze hoorde het ook niet. Ze had verwacht dat ze woest de keuken uit zou rennen, zou schreeuwen dat ze nooit meer van hen zou houden, dat ze weg zou lopen, dat ze moesten proberen weer bij elkaar te komen. Ze deed het allemaal niet.

Het stormde in haar hoofd. Gedachten duwden elkaar opzij.

Hoe komt dit, ligt het aan mij?

Was ik maar liever geweest!

Het komt wel weer goed.

Ik ga erg mijn best doen. Helpen met de afwas, boodschappen doen...

Wat gaat er nu gebeuren?

Moet ik kiezen tussen mijn vader en mijn moeder?

‘Renée, ik begrijp je. Ik vind het ook erg.’

Maar haar moeders stem kwam van heel ver weg. Wat had ze daar nou aan. Het ging toch ook om haar?

Langzaam stond ze op van haar stoel, liep de keuken door, de trap op naar haar zolderkamer. Ze liet zich op haar bed vallen, met haar gezicht op de matras en het kussen op haar hoofd. De tranen kwamen uiteindelijk toch. Eerst was het gewoon nat bij haar ogen. Ze gooide het kussen van zich af, sloeg met haar vuisten op het bed, wilde alles in elkaar rammen, maar deed het niet.

Ze sloeg, huilde tot ze stil werd. Leeg stil.

Ze viel van uitputting in slaap.

Zo vond haar moeder haar later.

Vanaf die dag zat ze nauwelijks nog beneden toen ze bij haar moeder woonde. Kwam ze de deur niet uit toen ze een eigen huis had. Daarom vertrouwde ze eigenlijk niemand meer.

